

RÖVID HIREK

BERLIN. Most ünneplik Németországban Swen Hedín utazó 70 éves születésnapját. Meglekedtek azonban arról, hogy Swen Hedín nem árja származását, mert anyja Bródj Ábrahámnak, egy Németországba vándorolt zsidónak leánya volt...

VARSÓ. Az elmúlt héten több, mint 1100 lengyel zsidó vándorolt ki Palesztinába. A kivándorlót nagy része chalucok voltak és Konstanza, valamint Triestben keresztilt utaztak az új hazába...

SZALONIKI. A szaloniki törvénytérkép Fardis antiszemita lepszerekesztől 4 hét börtönrre ítélték az előző cionista szervezeti átalától átdólt a cionista executivához és a Waad Leumihoz...

RÓMA. Az olasz hadiművek vezérigazgatója, Umberto Pugliese tábornokot nevezte ki a kormány a hajóépítési vezető bizottság elnökévé. Pugliese tábornok, aki Olaszország legjobb hajóépítési szakembere...

BUCHARA. A perszai zsidóság helyzete a hatóságok és a lakosság antiszemita magatartása miatt újra rendkívül válságosra fordult. Körösnösen 200 zsidó család helyzete válságos, akik a bucharai zsidósági elöl menneklik. A Jewish Agency már röviddel ezelőtt 100 certifikátot küldött a bucharai menekülteknek...

BELGRÁD. Az utóbbi napokban szerb fordításban, círl beütközött megjelent a Cion Bölcselnek Jeggző könyve. A pamfletet számos helyre megküldték postán, teljesen ingyen.

LEMBERG. A lembergi hitközség vezetőségét azon a címen, hogy mandátuma lejárt, hatóságilag feloszlatták. A hitközség vezetését a kormánybizlat vette át. Mivel 16 legu bizottság van kinevezve, akik közül 5 cionista és 11 asszimilista van.

PRÁGA. Csanjda asszimilista vezér egybehívta alvezéreit és tudtukra adta, hogy „Nof” elnevezés alatt egyesíteni akarja a Csehszlovákiában élő német és magyar kisebbségeket az árja front” keretében, melynek célja a cionizmus és a zsidó marxizmus ellen. Hallgatói természetesen el voltak ragadtatva a vezér nagy koncepciójáról.

LODZ. Egy nagy chalucatelep megépítésén jelenlét a jóléti miniszterium képviselője is, aki a kormány nevében kijelentette, hogy a Lengyel kormány élénk szimpátiával kíséri Palesztina újtelepítését és mindenkör segítségre lesz a zsidóknak ebből munkájában, mert érszerkednek a keresztilt a lengyel nép is küzöni a honfoglalásért.

JERUZSÁLEM. A Palesztina Electric Corporation Ltd. egymillióról 2 és félmillió fontra, a Hapales Ltd 5000 ról 45 ezer fontra, a Han-Leh Ltd 15 ezerrel 50 ezer fontra, a Nabaia S-shore Development Company Ltd. 10 ezerrel 20 ezer fontra emelte fel alapoktélját. — Petech Tikva mellett új munkásokonátia elpökövt reakták le a napban. A felesleges a szükséges töké egy részét maguk lakarították meg az elmúlt évek során. A telepítéshez a Palesztina Mortgage and Credit Bank Ltd. nyújtott hitelt. A kolóniában 74 család helyezkedik el egyelőre.

PÁRIS. Sefir északafrikai városban zsidó és franciellenes tüntések voltak, amelyek azonban az idegen légitő beavatkozása folytán aránylag nem voltak véresek. Két arabot agyonlőtek, egyel pedig súlyosan megsebesítettek, másrészt viszont az arabok bebesítették meg 3 karavánt közeget. A tüntetés oka, hogy egy zsidó rendőr beavatkozott a részeg arabok közötti veszekedésbe.

— Alpar Gitta vallomása a vegyes-házassággal járó tragédiáról. Bocsban Alpar Gitta, az ismert moztársnő interjú adott egy hírlapíróknak és ezt a vallomást közölni kell okolással mindkét nembeli zsidó ifjúsággal. — Az interjúban szó van Gusztáv Frölchrlről, az árja férjről, a divatos filmszínészről, ki jó üzlethez tekintette ezt a házasságot és akinek apja rá sem akart nézni törvénytelen fiára, viszont az anyja parasztasszony, aki mélyen megveti zsidó menyét és becsinérli már előre születendő unokáját, biztosan zsidó származására való tekintettel. Mikor a fájvédelem beüfölt, a férj inkább Hillert választotta. Ima, a vegyes házasságban rendszeren ez a zsidóság szempontjából. Az egészben, iragikus volta dacára, azonban van egy igazságtel momentum, A primadona a hírlapíróknak elmondta ugyanis, hogy a családi ellonbnól elküldte apját, aki hilközségi szolgálatban áll, valamint összes hozzátartozóit, mert a karácsonyt egyedül akarta tölteni, várva árja leányt. Ez azt bizonyítja, hogy Alpar Gitta elfelejtette, hogy valamit a Klopfer Regina volt és ebben van a igazságtel mozzanat, aki ilyen könnyen felejt, az gyorsan el fogja felelni a házasságát, bármilyen emlékezetes is ez zsidó közértekből.

— Hány zsidó él ma a világon. A jeruzsálemi egyetem szociológiai intézetének professzora dr. Arthur Rupin egy nemrég megjelent könyvében elősorolja a világon ma élő zsidók számát. Ennek az adatok alapján jelenleg 16 millió zsidó él a világ minden táján. Ebből 4 1/2 millió nyugat Amerikában és 500.000 dél Amerikában, Európában 6.990.000 zsidó lakik. Ennek egy harmadrész 3.050.000 Lengyelországban (ami a lakosság 10 százalékának felel meg). Országoszában a zsidók száma 2.750.000, Romániában 900.000, Németországban Hitler előtt 550.000 (ez a szám most legalább 50.000-el csökkent). Ezután következnek: Magyarország 500.000, Csehszlovákia 360.000, Nagybritánia 330.000, Ausztria 250.000, Franciaország 200.000, Litvánia 160 ezer, az Oroszországtól elszakadt tőbbit államatok 120.000 és Európa egyéb kis államaitban 100.000. Afrikában 487.000 zsidó lakik, ebből Délafrikában 80.000. A közkeleten 445.000 lakik, amiből egyedül Palesztinában 300.000 zsidó lakik egyedül szerint. A tőbbit Ázsiában (India, Szibéria, China stb.) és Ausztráliában összesen 225.000 zsidó él.

— A vörös hólyag felpukkadt. A varsói „Agro-Jid” nyilvánosságra hozza a moszkvai zsidó gyarmatosító egyesületnek az „Ozet”-nek következő értekes jelentését: „A sejtőben megjelent ama közleményekkel szemben, hogy másodot fognak találni a lengyel és más külföldieknek Brók Bidschánba való letelepítésére, az „Ozet” figyelmezteti az illetéket, hogy az „Agro Jid” ezirányú memorandumát eddig még át sem tanulmányozták és így az még ellintézést sem nyervehet. De nem is valószínű, hogy külföldi egyéneknek egyáltalán megengedjék a Biro Bidschánba való letelepítést. Ezek a leplezetlen kijelentések után meg kell, hogy szünjön az egyes országokban kijelentett azon propaganda, amelyekkel elvarjúk hitelt a külföldi zsidókkal, hogy a szorjvet letelepedést engedélyez a számukra.

— Öngyilkosságot követett el a trencsényi hitközség elnöke. Trencsen. — Általános részvételt keltett Trencsen és egész Szlovenszko zsidósága körében dr. Weisz Sándor közjegyző, a zsidó hitközség elnökének iragikus öngyilkossága. Dr. Weisz hetekkel ezelőtt felment a trencsényi hegyekre és az egyik sziklacsúcrról levette magát a mélysebbe. Telének oka valószínűleg a gazdasági nehézségben rejlett, Temetésén örösi tömeg vett részt és a nemzsidó testületek is képviseltették magukat. Dr. Weisz régi és kimagasló tagja volt a városi tanácsnak.

— Felhívás jugoszláviai előfizetőinkhez. Inkasszánunk, Lebovits Jakob ur jugoszláviai előfizetőinket rövidesen felkeresi, hogy járandóságainkat beinkasszálja. Kérjük olvasóinkat, munkájában támogassák, hogy lapunk továbbra is teljesíthesse hivatását és hogy akáddátalanul küldhessük át-után is címükre lapunkat. A „NÉPÜNK” kiadóhivatala.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

A bujdosí Rabbí Barach unokája, a kis Jechiel egy másik pajfásával bujdosít játszott, jól elbujt és várta, hogy látszólagra felkeresse. Amint hosszabb ideig várt és kis pajfása nem jelentkezett, előbbt buvchelyéről. Ebből Jechiel észrevette, hogy a másik egyáltalában megsem kezdte a keresést. Elfelelt bosszúságában keservesen sírni kezdett és bement nagyapához, hogy elpanaszolja ez őt ért sérelmet. Erre Rabbí Baruch is könyekben tört ki és azt mondta: Így szól az Örökkévaló. „Ea elrejtőzködöm, de nem akad senki, aki engem felkeressen.”

Az ő szava által „Kobrinert” egyik chassidja egy nyilvános építkezésnél volt előjelve. Egy délelőti nagy gondja támadt és nem bírt megéneki tanácsot adni. Vágre minden felbe hagyott és onéklit, hogy saját lakására elment volna, előbb egyenesen a cadikhoz indult. Amint belépett, a cadiknek éppen a reggeljét itállalt fel és elmondta az istáti: „Mindem a Te szavad által jót léte”. A belepő chassidista fel sem figyelt és nem nyújtotta neki a kezét sem. A chassid csak várt, amíg alkalmat lesz a dolgot előadhatni. A rabbí végre azt mondá neki: „Azt hittem Zalmen, hogy te apádhoz hasonlósz. Azonban csak most látom, hogy nem hasonlítasz hozzá. Egyáltalán apád, egy egész halom panaszát megrekodva jól el hoztam. Amint belépett, éppen akkor tiltog, hogy ezt az istáti modtom: Minden a Te szavad által jót léte”. És amint ezen ádást befejeztem, észrevettem, hogy a te apád már távozni készült. „Avromele — mondám én — hát nincsen semmi kívánni való?” „Nem!” felelé ő — és már bucsuzott is tőlem. Hát érled ezt Zalmen? Ha egy zsidó megérett azt, hogy minden az Isten szavától eredt, akkor mi egyéb kérdés talája marad még hátra neki? Hissza ezzel minden kérdésre és bajára már megkapja a kellő választ!”

— Rabbí Mojsze ezzel bucsuzására nyújtotta kezét a chassidnak, aki teljesen megnyugodva távozott, hogy a dolgot tovább vé, ezze.

Én Egy nagy „Maggid”-nek a tanítvány, aki évekig halgelta annak útmutatói példadától, hírtelen elhatározta, hogy hazautazik. Utözben eszébe jutott, hogy felkeresse Karlinában Rabbí Áronot, aki tanulórsán volt a Maggidnál. Elfelelt már az idő, amikor a városkába ért, azonban a viszonyítás iránti vágya annyira erős, hogy dacára a keleti időnek, egyenesen be ráta háza felé ment és a kopogtatást a kivágott elbátok. Ki kopog? Találta a régi bizalmas legót és azon hízeben, hogy a barátik is felismerék az ő hangját, röviden csak annyit felelt: Én! Az elbikazonban nem nyit ki és egy hang sem hallatszott tőbbit belülről. „Áron miért nem nyitja ajtót nekem?” Erre a barát megvárdta, de a hangja oly komor és ünnepegyes volt, hogy szinte megijédt tőle. „Hát ki az, aki urérezeli magát „én”-nek nevezni, amely megszüntés egyedül a Teremtőt illeti meg!”

Amint a tanítvány ezt meghallgatta, megében így szólott: „Nincsen még vége az én tanulmányom.” — Ujhat pedig egyenesen visszafelé vette Meirischke a Maggidhoz.

A jó tett Amidón Rabbí Bunain még fakereskedő volt és évtől éni Dzenziga utazott a lovására, egyszer egy kis városkában tőbbit a szombatot, ahol egy vállalkos és tudós emberrel hallott, aki nagy nyomonben állt. Erre meghívta magát vendégül a szegény zsidó házába, akit előzőleg ellátott megfelelő háberendészettel és étellemmel, sőt rákényszerített új ruházatot is. A szombat elmulatával Rabbí Bunain vendéglőját teltitélyes pénzszeggel is megajándékozta. Amaz vonatkozó a pénzt elfogadni, hiszen ugyis tudtát ki lepott tőle. A tőbbit nem neked adtam — mondá a cadik — hanem megemarsk, hogy általa gyogyult kapik arra a sebére, amit a te nyomonúságot ejtett rajtam és most azonban a jétékonyág parancsát akarom követni, amint írva vagyok: — Adakozzál és adjál neki és ne zuduljon fel a szived, amikor adtál neki!”

Aki nem tudja elviselni a szegénység látását, az jggyokozék eddig azt enyhíteni, amig szivjátelma teljesen elmulik és csak azután ven módjában igazán teljesíteni a jétékonyág parancsotól.

A szükséglet A schlotschovi maggid kezdetben nagy nélkülözések között élt, ennek dacára egy percig sem volt somoru. Egyikben egyik tanítványa megkérdte tőle: Rabbí, hogyan tudsz ekkor minden nap és azt mondod: ádótl legyem a Teremtő, aki engem ellátott mindennel, amire szükségem van!”

Erre a maggid így válaszolt: „Bizonyára az, amire nekem szükségem van, az éppen a szegénység és ezzel mint az én szükségletemmel, a Teremtő ellátott engemet!”

A lovak Amikor Rabbí Wolf szekerera utazott, nem engedte meg, hogy a lovakat tüssk. — Még szólni sem kell őket, ha értesz a nyelvükön.

NÉPÜNK

MEKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA Brada Isot Vulcan No. 4. Telefon: 460. ZSIDÓ HETILAP Szerkeszti: WASSERSTROM SÁNDOR ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Hilközségeknél és vállalkozásoknál magánosoknak: egész évre 300, félévre negyedévre 85 lej. Külföldön: 120—80, 66, 5, 180, 95, 50 dinár. 25—15 Pengő. 10—4 lej.

Antiszemitizmus — pirulában

Serédy Jusztinán magyar hercegprímás bejelentette, hogy törvényjavaslatot fog benyújtani, amelyben annak kimondását kéri, hogy színtessék meg Magyarországon a polgári házasság törvényét és állítsák vissza a kizárólagos egyházi házasságkötés érvényességét. Első kérdés: mi közzük ehez nekünk zsidóknak? Ugynevezett zsidó szempontból vajmi kevés fontossággal bír reánkneve az egész kérdés. Mert a tradíciókhoz hűségesen ragaszkodó zsidó népi rétegek előtt mindegy, hogy hol kell megkötösk a házasságot. A gyakorlat azt mutatta, hogy a szigorúan tradícionális körökben mindenkor az egyházi esketés volt a lényeges a chassidizmus zsidó körökben, az ugynevezett „stille chaszene” és neglaldádk a polgári házasságkötés formuláit. Inkább az asszimilációs zsidóság, a „még zsidók” körében volt nagy hozsanna annak időjén, amikor „Vekerle hozta törvénybe” hogy nem okvetlenül kell a pap a házasság érvényességéhez, elég, ha az anyakönyvvezető előit költik meg. Abban igaz van Magyarországi hercegprímásának, hogy az nagyonts elösegítette a vegyesházasságokat. Sok zsidó rő és férfi köölt így házasságot, amelyet nem tett volna meg, ha a törvény nem ad módot arra, hogy „törvényes” legyem egy házasság, s a beidő szórnyos toadók, még akkor is, ha papí dítás nem kísérite.

Annak dacára, hogy szigorúan ortodox szempontokból igazat kell adni a katolikus egyházfő törvényjavaslatainak, mégis általános emberi szempontokból retrográd irányt jelent ez a javaslat. Retrográd és ha jobban böncolgatjuk a kérdést, akkor egy kissé antiszemita ízlé is. Igaz, hogy nagyon finom csomagolásban. És az adagolás is olyan, hogy azt a „napi sajtó” észre sem veszi. Mert mit is akar ezzel a hercegprímás? Megszüntetni a vegyesházasságokat? Vegyesházasság — egyenlő zsidókkal kötött házassággal. Mi is ellene vagyunk ennek. Legalább annyira, mint ő. Csak hogy ismerjük a háttérjötét is ennek. Mert ezzel tértítés is velejár. Aki esküdni akar, annak el kell majd hagyni hitét. Felvenni a nagy egyház akaratát. Azt sem nagyon siraotjuk, ha egy házasság révén eloeszni akarókat el is vesztjük. De emberleg és a demokráciában vetett hiteltelen hitünkben, azt kell mondjuk, hogy nagyon kár az általános emberi fejlődés szempontjából, ha a haladás egyenes vonala helyett — visszafelé haladunk E a javaslat egy lépés, meghozható erős és nagy lépés — visszafelé. Mert a hercegprímás intenciója semmi szinatlant sem irányulhatott a polgári törvények és házasságkötési formulák ellen. Nem akarja ezzel megnyírni a polgári hatalom tekintélyét. Bayedül és kizárólag csak a hilleri fajterület kiinduló bevezetési egy hátsó ajtón és utat adni a keresztényiség propagandájának.

Ismétljük: a zsidó tradícionális szempontok figyelembevételével, nincs sok perhorreszkáló valánk a javaslaton. Bennünk, akik minden tekintetben a hamisítatlan zsidó álláspontot képviseljük, nem érint ez érdekeny. Akiel az Egyház ezen a révén nyerni fog — azokat szívesen is adjuk. De a reakciónak egyik ismérve ez és a burkolt antiszemita lefogásnak egy iskolapéldája. Emyit tartozunk leszögezni a hercegprímás javaslatával kapcsolatban. Nem illik primáz, nem kérünk hangos szóval elégtételt. Csak épen nem is dlatjuk magunkat. Lehet ugyan, hogy ennek a javaslatnak teleléső szándéka közelebb hozza egymáshoz a magyar zsidóságot, de ez nem elég ok arra, hogy hozsannázzunk. Hitler uralma is káberrándította a német zsidóságot illuziótól, talán jobb zsidóbbá is tette őket, de azért nem ünnepejtük Hillert sem. A hercegprímás szándéka sem a katholikus egyház tekintélyt akarja visszaállítani, hiszen Magyarországon nincsen vódságha a katholicizmus. A hercegprímás antiszemitizmust szervert, még ha pirulában adta is azt be és ha e pillanatban a magyar zsidóság még nem is érzi a pirula leforrázó eredményeit.

Teitelbaum tervez — a miniszter végez A Központi Iroda iszurt adott ki Carei ellen, a miniszterium pedig dezavualta az Irodát

A Központi Iroda „neolog”-nak deklarálta Horovitz főrabbit Bucurestli tudósítónktól. Megerőltéztünk tőbbitben lapunkban azokról a harcokról, amelyek nemlankadó dühvel folynak a careli főrabbi átlás körül. A „satumarei béke” után fellángolt a harc, a Teitelbaum Jól főrabbi előbbi rezidenciájában. A zsidó közvélemény már tudja jól, hogy miről van szó. A hívek nagyrésze, akik nem mennek teljesen vakon a volt rebbelji után, azok egy hasonlóan igen vallatos, nagy tudású főrabbit tiltettek a megüresedett rabbitszékre. De a satumarei főrabbi nem nyugszik abba bele, hogy régi családi antio-gizmus által neglaldit „szpinker” vagy annak veje jusson szóhoz. E percben nem tudjuk, hogy milyen égi sugalat hajfja ezen az uton a „caddik”-ot, lehet, hogy nem akarja egy óányira Satumareitől, egyik nagy „konkurrensérek” családját látni, nehogy az ott befészkelje magát. Ezért ragad meg minden lehető és lehetetlen eszközt, hogy a már törvényesnek ismert határozatot a Központi Irodával, miniszteriummal, denunciatással, vagy bármily uton-módon diszkreditálja. Tudtuk eddig is, hogy nem riad vissza semmiől, a büvös „pose” szót is előveszi szótárából, amikor úgy érzi, hogy már semmi sem segít. Azt reméli, hogy ez a tekintelenkülliség végül győzelemhez fogja jutlítani. Nem törődik azzal sem, hogy az ő befolyása által vesztíti el a Központi Iroda tekintélyét és befolyását egy zsidó tömeget, mint a hivatalos fórumok előtt. Hissza ha figyelemmel kísérik működését és gyűléseit nem látunk mást, mint, hogy azt a Teitelbaum Jól főrabbi körül és általa inscendált események és harcok illik ki. Minden más magasabb zsidó szempont, mint hilközségeink autoómiója, fenntartásának biztositása, kongrua, iskola ügyek rendezése, tisztviselőkérdések, Talmud Tóra és nevelésügy — elövesz. Ha Teitelbaum Joél úgy érzi, hogy Carei a „szabad rebbiválasztás” híve, akkor ő ellene van és ehhez ott áll rendelkezésére mindenkor az Iroda. Ha „iszur” kell, legyen meg, ha Irodai intervenció, az is reneelkezésére áll, ha denunciatát hivetel a zsidó törvényesen, nek az ut is szabad.

Uj hatósági beavatkozás. De az még nem elég, hogy a belső zsidó fórumok állandó üfűfésze a careli hitközség, ehhez még a hatóságok állandó beavatkozása is követezik. Hogy hova vezet ez, azt e percben senki sem tudja, de hogy jóra nem, az bizonyos. Lepzárakor értesülünk a leguja!

ményekről. Eszerint a Kultuszminiszter megsemmisítette a Kassowitz Samuel által levezetelt (Teitelbaum párt) vádaskizsádmányt és értesítette, hogy a carei orv. hilközségek mint az Irodát, hogy a béke biztosítása kedvéért 7 tagu comisia intermareret nevez ki a hilközség élére, amely a paritás elvénél alapján mindkét várt képviselőből lett is szeszedliva.

Ami Horowitz Ábás főrabbi sokat vitatott pozíciója illeti, ugy biztos értesülésünk szerint, a miniszterium néhány napon belül véglegesíti a dásban és talán ezzel megts lezárni, bár Teitelbaum főrabbi erre is, ez a tengeri-kgyvásnál, ugynevezett carei rabbiügy.

Ezek után azt kérdi az erdélyi zsidó közvélemény — ön agáló, hát meddig kell még állni ezt a basáskodást, amelyet szeszelmára felszított a jelenlegi satumarei főrabbi? A tekintélyrombolás ördöge kísért és ugylászik ennek nem fog végszakadót sobase a. Ledől a Kzponi Iroda tekintélye, megillegzők a főrabbiat, az „iszur” szó sem lesz szent, a „pose” szó is mási értelmezést kap — csak egy lesz szent és sérthetetlen — Teitelbaum Joel főrabbi!

Mi a célja Teitelbaum főrabbinak?

Egyik létes előfeltevének, aki egyébként a Közponi Irodának is választmányi tagja írja a következőket:

A Közponi Iroda választmányának üléséről szólt mulheli tudósítást, az erdélyi zsidó közvéleményre valószínűleg megdöbbentően hatott. Engedtesek meg nekem, hogy kiegészítéssel a következőket közöljem. Teitelbaum Joel főrabbi és gárdája mindazonáltal, akik még az elmúlt nyáron tartott ülésen — a carei hilközségre kimondott aszerelást kritizálni merték, a legelsőben támadták. Álszentkedően azt mondták, hogy ezzel az Iroda tekintélyét aláássák. Holott a közvélemény előli világos, hogy ezzel a kritikával a felőlőtlenség ellen küzdenek és ezzel az Iroda tekintélye csak emelkedhet. Ezzel megnyugtadják a közvéleményt, hogy lealább a jövőben nem fordul hat elő az, hogy olyan cselekedetre ragadtassák magukat, amely illuziókossá teszi az Iroda létezését.

De előli eltekintve nézzünk egy kicsit a közelmulba. Amikor a holdgölg besztercei főrabbi elsőléte idején a számarai főrabbi állás ügyében valami olyasmit történt, ami Teitelbaum főrabbinak nem felelt meg, akkor azt kiáltoila nyilvan országvilág előtt: „Jetzt sag ich, man braucht kein Kanzei!” vagy pedig: „Ich brauch kein Kanzei!” egyezmény: csak akkor szent és sérthetetlen, ha neki megfelel, ha pedig nem, akkor nincs is rá szükség.

Uteitelbaum Joel főrabbi megsértette nyilt ülésen az Iroda jelenlegi elnöke is. Mindenki emlékezik, aki ott volt, amikor mondotta: „Ich hab kein Vertrauen zu Ihnen, vagy amikor Valea lui Mihai-on és Clujon megsértette a szilgyssomlyói gaont, megsértette az oradeai főrabbit, amikor mondotta: „Die grajswozrdneiner Schu en, ezenen Schmad-schulen, vagy amikor a fargu mureși főrabbinak azt mondotta: „Sie halten mit de posem”, vagy amikor az alba-mlia ügyben megsértette a radnai főrabbit. A múlt héten pedig a defj, reghini, utarai és a főbbi főrabbiak.

Hova vezet ez? Oda, ehova Teitelbaum főrabbi is el akar jutni. Mert nem hirtelen és lobbanékony természetű ragadtatta el, hogy őt hivat meg onni ügyekzenek, hanem számítás és rendszer van a dologban. Mű felháborodás ez, amelyet azt akarja elérni, hogy lassankint mindenki pontatlan visza az Iroda tevékenységétől és neki maradjon a terep. Elkergelti azokat, akiknek véleményük van, vagy gerincük és nem gőnyednek hát ról szeszpolitika hajlamai előtt.

Sem a magyarországot, sem a csehszlovákiát, sem más Irodákban nem uralkodik olyan tárgyvalási tónus mint itt. És itt nem a többi főrabbiat kell valódni, hanem egyedül és kizárólag a satu-marei főrabbit. És engedtesek meg nekem, hogy itt hivatalozzam az ő megboldogult bátyjára, a világhírű sziget főrabbra, aki bizonyára szerinte is jámborságban és tudományban felette állott. Ő — a megboldogult — valamennyi rabbinak a legnagyobb tiszteletet adia meg. Ezen, igazi Talmud Chochohoz né-

őben lóg az, vitatkozott és ezért osztatlan tisztelet is vele körül, ugy az egész rabbiak, mint a világiak e őli is.

Mit egyik szerény tagja az erdélyi zsidó közösségnek, azt mondom ill a nyilvánosság előtt, vejtis eljonne az idő amikor újra meg-

felelt tónus uralkodna az Iroda ülésén és annak örökében talpa kell álljon a jobbarzésű ortodoxia, a rabbiakkal az élén, hogy legyen végre rend és nyugalom a mi herkeinkben.

Vani esz nafsi hialti.

Vérvád Breszlauban!

Újra német tömeggyilkos van a Fehse gyilkosság mögött

1926 június 6 án történt, hogy Breszlauban ismeretlen tettesek megölték Fehse Erikát és Ottót, kik német-keresztény gyermekek voltak. Ez arra indította 1934 augusztusában Julius Streicher, hogy „Stürmer” című folyóiratából különkiadást produkáljon; „Rituális gyilkosság Breszlauban” címmel.

Julius Streicher ebben a különkiadásban „bebizonyította”, hogy zsidók öltek meg a két Fehse gyermeket, még pedig rituális célból. Világrészítő botrányvá dagadt az ügy. A német zsidók birodalmi képviselője panaszt emelt a birodalmi belügyminiszternél a Stürmer ragamjai ellen, mire — a breszlai rendőrség elkobozta Streicher vérvádírátát az azal indoklással, hogy „a lap jelölése egyáltalán nem találó és alátmas arra, hogy a rendőrtiszviselők tekintélyét nagy mértékben alássa”.

A birodalom többi részén azonban mindenki olvashatta a Stürmer szárnyú vádjait és Breszlaun kívül senki sem tudta, hogy a rendőrség elkobozta a lapot.

Hat hónap tel el azóta. Julius Streicher a vádak további javinálalt zudította a zsidóságra ezen hat hónap alatt.

Néhány héttel ezelőtt azonban egy cseh szlavákiát illetőségi diákok tartóztattak le Breszlauban. Herbert Höll a neve. 1926 óta él

B eszluban, a rendőr égen nem volt bejelentve s már régóta gyilkok. Kihallgatása és megfigyelése során olyan dolgok derültek ki róla, ami szinte egyedülálló a bűnügyek történetében. Szexuális vonatkozásban teljesen abnormalis ember. Flórájai hőskölte, menyekkel voltak tele, melyek a legelőtelmulibb szadista lelkiállást adták vissza, ak öleg gyermekekre veszedelmes. 166 gyermeknek alkövetelt kögyilkosságot ismert be és ezekben udgrehatásáról kötelekre való époszokat írt.

Herbert Höll nem zsidó. Dreszdában s ületett és nem kérte naturalizálást. Holott igazolni tudná „liszta” árj származását és könnyen megszerezhetle volna a honosítást a Harmadik Birodalomban.

A Hölle ügyét a onban keveset beszéltek és még kevesebbet írnak a Harmadik Birodalomban. Kéll ősen a Stürmer hallgat.

Naha kétségtelen, hogy a 166 gyermek-gyilkosság között vannak a Fehse testvérek is. A Stürmer azonban ezzel igen keveset lörök. Ő elérte célját, számára az ügy már befejezést nyart és ha véglegesen kidéri, hogy nem neki volt igaza, nos ekkor „annál rozszabb a tényeknek”. A Hölle-ügy újabb bizonyíték szolgáltaol amellett, hogy a köllők és gondolkodók ország a tömeggyilkosok hazájára lall.

Zsidó élet Lipován.

Az illenti hilközségről felemlő hírek érkeznek. Itt nem bolja meg a zsidóság békéjét és egyetértését a szüntelen harc és zsidóhúzás. A lipovai zsidóság békésen és példás f. grimezzel él a maga kulturális életét. Dr Hoffmann Miksa főrabbi áll ennek a zsidó kulturális életnek az élén és komoly buzgalommal irányítja hilközsége szellemi életét. Hétközi ében Dr Perlus József hilközségi elnök, aki szatén pártalan szeretet övez. Dr Perlus Józsefnek egy ékét a miap ünnepe Lipova térségében lekezzelt különbség nélkül, 40 éves orvosi működésének jubileumát, amelyen képviseltek magukat az összes hatóságok és egyházat. A kiváló hilközségi elnök igen élénk szerepet játszik a zsidó nemzeti mozgalomban. A lipovai zsidó közösségtől írok, meg kell még emlitenünk néhány prominens nevet, akik a zsidó kultúra terén ugyancsak hozzájárultak a békélti kisteros példás fejlesztéséhez és a zsidó egyetértés megerősítéséhez. Így: Ladanyi Dező, Welisz Vilmos, Schwartz Armin, Klein Dező, Herschkovits Izidor, Gárdos Ervin, Radnai Sálig Dávid, dr Radnai Ödön, Karpí Dező, Reisz Dező, Schütz Géza, Tiggemann Mór és mások.

Felhívás csehszlovákiai előfizetőinkhez!

Tisztelettel kérjük azon C. S. R.-i előfizetőinket, akiket megbízottunknak nem áll módjában személyesen felkeresni, hogy a rendelkezésükre bocsájtott cheque-lapok soronkívül utalják át számunkra hátralekös előfizelési díjszegségeiket. Lapunk világos anyagi helyzetére való tekintettel kérjük előfizetőinket, hogy azt haladéktalanul fogadatosítani sziveskedjenek, mert csak ez esetben teljesíthet sajtónk a misszióját, a zsidóság egyetemes érdekétben. Szíves készségüket előre is köszönjük és vagyunk zsidó televéri üdvözléivel: „NÉPUNK” kiadóhatala.

HETI GLOSSZÁK

A „művelt nyugat” és a sötét Afrika

Talán már csak iskoláskönyvekben írják azt, hogy mi Európa vagyunk a „művelt Nyugat” és minden más világrész, csak kulturáltság és civilizáltság. Így például Afrika mindég azt a címet kapta: a „sötét világrész”. Már régóta nem igaz ez, mert hiszen — lehet, hogy az afrikai nap feketére égette a ben szilőitek börtét s lehet, hogy a kannibálok még ma is esznek egy kis emberhúst. Lehet, nem fogadjuk. De vajjon, nem-e esznek e erre mifélek is emberhúst? Nem kell okvetlenül a kondéban főzni és nem kell okvetlenül a nyáron forgatni. Elég a költi üzelek elé állni két SA harcossal, vagy egy kis Streicher-féle felhívást kibocsájtani és utána halnak a szegény zsidók, mint a misszionáriusok a múlt század hatvanas éveiben a sötét afrikai dzsungelben. Nem is olyan sötét ez az Afrika, amelyre mi elölgult európaiak festeltük. Valljuk be bátran, hogy ez a világrész, a mai időkben, sokkalta — sötétebb. Általában a „világ gosság” és „sötétség” relatív fogalmak. Ime egy példa, amely azt igazolja, hogy Afrika világosabb sok tekintetben, mint a mi sokra becsült, „művelt Európánk”.

A múlt év nyarán Grahamstown délafrikai városban per folyt a „sürke ingesek” ellen. Ezek hiltéríték és azt üzték ki feladatul, hogy „Cion bölcseinek jegyzőkönyvét” fogják terjeszteti az afrikai lakosság között. Azt az övület is lansztrózták, hogy ezek az „adatok”, Port Elisabeth zsinagógájából származnak. Löwy Abraham rebbi, ennek a templomnak praekátora, per indított ellenük és a bíróság a sürke ingesek vezérét, egy bizonyos Harry Victor Inch nevtől büntönek taláta és 1775 angol font hártalanlítás megfizetésére ítélte.

Ez volt az első felvonás. Itt arról ítékezett a bíróság, hogy a sürke ingesek a zsidóságot azzal gyanúsították meg, mely szerint ők egy olyan szervezetet létesítettek volna, amely a keresztény vallás ellen dolgozik és hogy „világuralomra” töreksszenek. Az elperesés — így szól az ítélet — nem sikerült egyetlen bizonyítékot sem szolgáltatni arra vonatkozólag, mely szerint léteznék telán egy ilyen zsidó világ-összeesküvés.

A második felvonás most játszódott le. „Cion bölcseinek jegyzőkönyve”, mint „bizonyított” erült a bíróság elő, Harry Victor Inch ur vette elő, abban a téves hitben, hogy ezzel „ül” egyet a zsidóságra. Megjárta! A bíróság a napokban ítékezett és kimondotta, hogy ez

Rheumát

Gsináljon egy teljes Togal-kurát!
A Togal-tabletta a húgysavak oldása által mérgeket távolít el a testből! Hasonló biztos hatása Togal-tabletta Csúsz-idegzsába-Spanyolnátha és mindenemű főfájás esetén.
A Togal biztos gyógyulást jelent. Minden gyógygyógyteráiban és drogenában. Le. 52.- és Le. 130.- A Togal-tabletta svájci készítmény.

a jegyzőkönyv, a legbutább és legprimilivbb homilítás, amelyet éteren valaha is elövettek. Akkoriban 1775 ioni kártérítést Löwy rabbinak ítélték, azért a sok leltibánafért, amelyet neki ezzel a gyanúsítással okoztak. Most a büntetés jogi része zajlott el, azért a hallatlan sértésért, amelyet a sürkeingesek a zsidósággal szemben elkövettek. És Harry Victor Inch el hat évi és három hónapj börtönrre ítélték. Sulyos büntetés! De mily csekélység ehöz a tengennyi szenvedéshez, könnyöz és vérhez, amely ezekhez a hamisításokhoz tapad. Mennyi ezer zsidó halt már meg ezért a gazsáért, amelyet a „Cion bölcsei” jelentenek. Mennyi könny és vér tapad ezekhez. Így tehát a „sötét Afrika”. És néhány hét

mulva, jön a „művelt Európa”. Jön a berni per folytatása. Majd meglátjuk, hogy az antiszemita által megnevezett németországi Fleischhauer nevű antiszemita sikertül e bebizonyítani a „Protokoll” eredetiségét. Azt hiszik a német nációk, hogy talán sikerülni fog ez nekik, amelyről már azok is bevallották, hogy gonosz hamisítás, akik Oroszországban, a cári időkben összeeskabáltak ezt a lércművet. Főösleges fíradozás tehát, amit Streicherék most Bernben megpróbálnak. Csak az a kérdés: lesz e elég erély és bátorság a mai „kultur almozsrásban”, amely körüllegli Európát, ahöz, hogy végre ország-világ előtt bebizonyosodjék a jegyzőkönyvek hamisssága és épen olyan súlyosan büntessék meg azokat itt Európában, akik a zsidóságra igaztalanul lörnek, ahogy azt megtették a „sötét” Afrikában!

Reméljük, hogy a „sötét” világrész elnevezésének pálmája nem a mi művelt Európánk fogja illetni, bár sok fel arra mutat, hogy nem érdemtelentl járna már eddig is ez az epitheton ornans!

Szervezett szombatvédelem a tripoliszi kikötőkben

A tripoliszi főrabbi Prof. Castelhologuesi értekezletre hivta össze az ottani zsidóságot. Arra kérte a zsidókat, hogy a kikötőben szombatot ne lörtenjék zsidók által ki és berakódás. És másféle üzeleteket se kössenek szent szombat napján. A főrabbinak ezt a kívánságot honorálta is a zsidóság és írásban kötelezte magát annak betartására. Egyuttal arra is kötelezték magukat a zsidó kereskedők és importörök, hogy olyn alkalomotokat, akik eddig keresztény cégeknek annak alkalmazásában és ezáltal kénytelenek a szombatot megszegni, megukhoz vessik, hogy nekik is lehetőre tegyék a szombat megtartását. Ezzel a rendelkezéssel kapcsolatban a főrabbi felkereste a kikötő parancsnokát és arra kérte, hogy találjon módot arra, hogy a zsidó ex és importörök ne károsodjanak ezáltal, hogy szombatban nem dolgoznak a kikötőben. A parancsnok megígérte, hogy oda fog hatni, mi-zerint a zsidóságot ne érje károsodás, szombati pihenőnapjának megtartása által. Ezek az intézkedések a tripoliszi zsidóság körében nagy örömet kellettek, annál is inkább, mert eddig rendkívül nehéz volt a szombatot megtartani a zsidóság számára, mert az ottani zsidóság nagyrészenek existenciája függött ettől.

Nem sokat kell glosszáljuk ezeket a híreket, amelyek színlén a „sötét”-nek aposztrófált Afrika északi részéből jönnek. Ezen az olasz gyanútan élő zsidóság tanbizonyosságot

CSERMELYI GYULA:

Történet egy istenfélő zsidóról

Reb Ansel Ávrumens valahol Ukrajnában egy kis faluban. Kicsit bolja volt e vagy műhelye? — Nem tartozik szorosan a dologra; helynévcs öreg ember és szive szerint istenfélő, jámbor zsidó volt. Aki a bogárnak nem vévelt, mindenivel békességben és szerén en élt és sohasem akarta a másét. Tudta, hogy ő zsidó, hát az ukrán levegőből sem szilt többet magába, mint amennyi egy zsidónak kúált.

Ez a reb Ansel Ávrumens, aki nagylódusu telmudis és ben thóra volt, Sábát berésisz napján, amit messze hazulól, a rebbenél lörölt el, értekezten megsérteti egy másik ben thórát, reb Binjument, aki állandóan ott lakott a rebbe székhelyén.

Mi volt az az érzékeny injurta? Tán azt mondta neki, hogy lopolt vagy hamis esküdtől? Vagy hogy megdészmája hiltén-csü-törülkőn a szent percsőt? Más sértést vágott a fejéhez. Valami vitakozás hevében, valami szellemi csatározás perglőztétől kábultan azt süvitette fejeje: — Amhoorec! És hátat fordult reb Binjumentnek, mérgezen duhogott: — Ami oorecel nem folytatók pilput.

Vasárnap reggel reb Ansel Ávrumens hazament a maga falujába és többet nem gondolt sem reb Binjument, sem a sértésre. Csak egyszer, ugy Chanukka hetében, amikor

véleltlenül az a félt jutott eszébe, amely felidézte azt az elkieseredelt vitakozást, reb Ansel elővette a Talmudot, nézte, Rássi mit mond, mit a Glosszator, mit Rámbám, végigment az egész hálachá toszafoszon és mikor a Talmudnak egy egy rokenrését is ártáta, meggyőződésel az asztala csapott: — Háb ead nis rácht gahat? Hát nem volt nekem igazságon? . . . Amhoorec! Azután mást kezdett tanulni és reb Binjument megint kiment az eszéből.

Pár héttel később egy átutazó ismerős azt a hírt hozta a házához, hogy reb Binjumen súlyos beteg fekszik. Az orvos nagyon rázza a fejét, bizony rossz bérben van a szegény reb Binjumen.

Ez a hír nagyon elkomorította reb Ansel. Kezdte nyomni valami az ő istenfélő leltét. És nemcsak hogy az ételnek nem érezte a megszokott jó ízt, de a tanulásnak az élvezetét sem érezte. Reb Binjument súlyos betegnek fekszik! Hálha az a sértés lette betegg? ! Elismert Ben Thórának azt mondani nyilvánosan: — Amhoorec!

És megint néhány nap mulva más átutazó ismerős jött a rossz hírel: — Reb Binjumen a végél járja, haldoklik. Thillmei mond értele a rebbe, imánje ápt mond értele a hilközség.

Reb Ansel még jobban elkomorult. Se-hogy sem taláta a helyét Reb Binjument tán aróla már meg is halt . . . mit történt a temetésnél, a sir előtt? Bocsnátot kért a halottól a gőbbe, nemcsak a maga és a hilközség nevében, de kol Jiszroél, egész Izrael nevében is.

— Vagyis az én nevemben is bocsnátot kért, — gondolta reb Ansel és sóhajtolt. — Bocsnáson meg nekem is a sértésért. Ez az óháltás nem nyugtatta meg reb Ansel. — De hálha még nem halt meg? — gondolta. Nem! Istennek tetszőbb lesz-e — tündöbött — ha sietve odautazok hozzá és magam kérem meg életében, hogy bocsnáson meg? — Akkor Isten is megbocsájtja bűnőmet.

Sem veszt, sem alkalmi kocsi nem volt, gyalog kellett megenni a husz kilométeres, vagy még hosszabb utat és csikorgó lévészhavi téli hideg volt, de reb Ansel elhatározása szilárd volt. Ha csonifogyasztó hidegben is és gyalog: ő elmegy reb Binjumenthez és tőredelmes bocsnátot kér tőle. Zsidó nem cselekedhet hiltőben — gondolta.

Rogel utcazázott az asszonytól és elindult. Némi utazvaló elemőzést adott vele az asszony, mert a közbeső falvakban nincs zsidó s ezért pohár tejet sem íhalk, ha megéhezik; reb Ansel tehát megcsókolta a mezuat és bökésében a batyu, jobb kezében egy bot, utjára ment.

Alig hogy kiért a faluból, két róta dzsdással találkozott. Marcona legények, amelyekből később a Pellyura gyilkos, vad hadserege lett.

— Mi van abban a kendőben, te zsidó? — kérdezte reb Anselőtől az altsiz, aki a kis csapat elején lovagolt.

Reb Ansel alázatosan választott. — Darab kenyér van benne, kis hideg víz és két alma. — Eppen jó lesz nekem usznóra, —

PALESZTINA

Néhány nap óta újra vihar dühög Palesztina felett. A Haifa, Jaffa, Tel Aviv és Jeruzsálem közötti várvirágok olyan sűrűn megrongálódtak, hogy pláncnyíleg észak és dél-Palesztina között megszűnt minden összeköttetés. Palesztina más vidékein is nagy pusztításokat végzett a vihar és a szün telen kőzéré. Emeck Chefer és Nathania kolóniák közelében a vihar három arab munkást és hat lehenel magával ragadott. Az arabok holtestét másnap az Alexander tóban találták meg. Benjamínban a vihar nagy károkat okozott a narancsültetvényeken — Nablusban, ahol 20 ház esett az árvíz maradványai, három ember is halálát lelta a vízben, — Tulkerem közelében 13 arab fulladt a vízbe. — Hieron peng tartó felhőszakadás teljesen elöntötte a Saron síkságot. Külföldön a német kolóniák szenvedtek súlyos károkat. A házak megrongálódtak és telejüket a vihar kilométeres távolságokig harcolta magával. — Minjennit hírlások áldozatok követelt a vihar. Emberek, állatok estek a vihar maradványai. A Jordán is kilépett a medréről. A halálos áldozatok száma eddig 22 re becsültek.

A Jeruzsálemi „Dávid Király” szálloda tulajdonosi elhatározta, hogy Halifába egy nagy modern hotelt építsenek. A szálloda a Karmel hegyén fog felépülni.

A hivatalos lap közlése szerint mindazon palesztinai cégeknek, melyek törvényesen bejegyeztek Angliában, is jókora törvényes bejegyzést kért és ugyanolyan előnyökben és jogokban lesz részesül, mint az angol törvényesen regisztrált cégeknek.

A palesztinai repülőforgalom állandó fejlődésben van. Az ide közlése szerint a közeljövőben újra két repülőállomást állítanak fel Palesztinában, a növekvő légi forgalom lebonyolítására. Így új repülőállomást építenek Luddban, amely egyik összeköttető állomás lesz az angol-indiai repülő forgalomnak és Halifában építik a második új repülőállomást.

A palesztinai- lengyel kereskedelmi kamara ma reggel ülésezett. Lengyelország a jövő évében 1500 tonna narancsot fog Palesztinából importálni. A lengyel narancsbecslés szerinti az elmúlt évi eredményhez viszonyítva, duplájára emelkedik.

Jeruzsálemi jelentések szerint Bagdadban letartoztatták az iraki cionista szervezet elnökét, cionista tevékenység bűntette miatt, majd szabadlábra helyezése után kormány anticionista és zsidóellenes politikájáról erősebben, mint nap érkezők jelentések. Legutóbb az Iraki Petroleum művek megnyitása alkalmával Sr Robert Waley Cohen, a Shell Company vezérigazgatója nem lépett Irakba beutazni engedélyt. Egy palesztinai héber tanítót a kormány kiutasított, akik Irakban héberül tanítottak.

Tiberiás zsidó lakossága ezzel a kéressel fordult a Waad Leumihoz, hogy a Mai onides ünnepeket Tiberiásban rendezzék meg, mert ott nyugosznak a nagy zsidó filozófus földi maradványai.

A Beyruthban megjelenő „Al Misak” arab lap egyik legutóbbi számában cikket közölt „Engedjétek hozzánk a cionistákat” címmel. Az arab lap rámutat azokra az előnyökre, amelyekhez Palesztina a zsidókat és

cionisták munkássága révén jutott és követelt, hogy legyen már egyszer vége a cionistákkal szembeni előítéleteknek. „Szegény és pusztország vagyunk — írja főbbek között a lap. De ha magunkhoz engedjük a zsidókat rövidesen meglátjuk hogy milyen virágzóvá teszük földünket. Ómagunk ellenségei vagyunk, ha továbbra is cionista ellenes politikát folytatunk.

Talpiók közelében arab és zsidó munkások között összefúzás keletkezett. 3 zsidó munkás könyvetben megsebesült.

Harthia kolónián, a Keren Kajemeth földjén véres összefúzás keletkezett a rendőrség és arabok között. A földre ugyanis a beduinok tartottak igényt, de a bíróság a Keren Kajemeth jogos tulajdonának látta a területet. Amikor a zsidó telepesek rendőri asszisztencia mellett átvették a földet a beduinok eles kővekkel dobálták meg a rendőröket. A rendőrök erre sorítottak le az arabokra. A tűz közelében egyik arab beduin a helyszínen meghalt, a többi pedig elmenekült.

Jemenből 235 zsidó vándorolt be a Jewish Agency céljaitól a városi hatóságokhoz.

A Jeruzsálemi városi tanács úgy döntött, hogy átvette hivatalilag a közvilágítások felügyelését dr. Hussein Khalidi arab polgármester és Daniel Auster zsidó alpolgármester között. A polgármester ugyanis erősen korlátozni akarja a zsidó alpolgármester hatáskörét és semmi fontosabb működési területet nem akar számára átengedni. A zsidó tanácsosok ezzel kapcsolatban érthető felháborodásukat adták kifejezésre és szeméretlenek dr. Hussein Khalidnak, hogy ugyanolyan eszközökkel akar dolgozni, mint előtte Nas hasib. A legfelháborítóbb az, hogy a polgármester magatartásában az, hogy válasza előtt igen meleg zsidóbarát hangok hallatott és megválaszolta is a zsidók támogatásával sikerült. A Jeruzsálemi városi tanács új harcok előtt áll.

A Keren-Kajemeth hivatalos kimutatása szerint a zsidó nemzetiségű zsidó 1.475.000 főt tett fel Palesztinában.

Kibővített Palesztina repülőpostaszolgálatát. Kétszeres szolgáltatást állítanak be Palesztina és India között. Négy új repülőgépet állítanak be a Palesztina és Egyiptom közötti postaszolgálatba, miután az eddig közlekedő repülőgépek nem bizonyultak elegendőnek a felügyeletelt posták szállítására.

Ragheb Bey Nashashibi — hír szerint — új arab esélyes hivatalt áll.

Mosche Smilansky vezetése alatt álló zsidó földművelési szervezet, a napokban tartotta konferenciáját Tel-Avivban.

Hivatalos közlések szerint december hónapban 4120 zsidó vándorolt Palesztinába. Ebben a számban már benne van 267 turisták is, akik állandó tartózkodási engedélyt kaptak. 295 bevándorló a lőkészítési tervet.

Házasságokat legnagyobb titoktartással és a legbiztosabb eredményteliséggel kezeli a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” Iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116 Telefon 142.

Közvetlen a Gara Nord szomszédságában
Hotel IMPERATORUL TRAIAN (Terminus)
 szálloda
 Bucuresti, Calea Grivitei No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0082
 Az erdélyi találkozásihely Bucurestiben
 Elsőrangú szálloda, felvonóval, központi fűtéssel és meleg vízzel minden szobában,
 A szálloda egész személyzet beszélt magyarul és németül. — A buszok minden vonat érkezéséig a pályaudvaron van és díjmentesen szállítja a szálloda és vendégek podgrádsát

Max Lieberman halála

A német festőművészet nagymestere, a legkiválóbb képviselője egy ragyogó művészitársaknak 88 éves korában meghalt. Alig néhány héttel ezelőtt (jan. 4-iki számunkban) írtunk arról, hogy ez az egy művész, a berlini Seasesio alapítója, a Művészeti Akadémia elnöke, a német Impressionizmus reprezentánsa, szintén az üldözöttek közé került. Goebbels ur akkori körlevelet intézett a zsidó művészekhez, amelyben csaknem kategorikusan megtilta hogy tovább is művészeknek éljenek.

Max Lieberman képletesen bár, mert gazdag ember volt, szintén munkanélküli lett. Max Lieberman, aki mint gazdag szülők gyermeke, kis korától kezdve csak a művész úton élt és a festőművészetnek neve iskolát jelentett. Max Lieberman magas kort ért el és a legutóbbi 50 esztendőben neve zászlót, irányt jelentett. De ez mind neve volt elég ahhoz, hogy kegyelmet találjon Hitler orsá-gában. Valószínűleg a magas kor oka közvetlen halálának, de sohasem menekszik meg a gyánu elől a mai éra, hogy az a kíméletlen üldözés is szerepet játszott halála sietlé-sében, amelyet végig kellett néznie. Lieberman, aki már a vilmosi időkben is nagy embere volt Németországban, (egyik veje nagyon fontos diplomáciai pozícióra is lélték be) aki barátja volt Hindenburgnak is, nem bírta tovább a kontárságok és emberi komisz szűklátókörtségnek orrállát, amely annyira megütölte régi házját. Szomorú szívet halhalott meg, elégtelene csupán az lehet, hogy neve. mivel örök időkig hirdetni fogják egy zsidó zseni csodálatos megnyilatkozásait.

— Ujra hivatalos bojkottot hirdetnek Németországban a zsidók ellen. Berlini jelentések szerint a német munkafront vezetője dr. Ley az egész Németországra kiterjedő akciót vezetett be a zsidók ellen. Az akción felhívás jelent meg, mely felszólítja a pártfogokat a kizárás terhe alatt, hogy ne vásároljanak zsidó üzletekbe és látogassák az árja ruházataikat.

Hollandiában súlyosan büntetik az antiszemita igazatást. Amsterdamban. A holland nyelvben megjelent „De Stormer” című antisemita lap szerkesztőjét, C. A. Pronkot, aki ezidőszakra a rendőrségi vizsgálat elől külföldre menekült, a bíróság la con unanimit 3 heli börtönrre ítélte an iszemita igazatás vétségé miatt. — A hági bíróság egy 23 éves fiatalembert 2 heli fogházra ítélte mert „Halál a zsidókra” jelszavát mondta végig az utcán. — Ugyancsak a hági bíróság nagyobb pénzbüntetésre ítélte egy holland polgári antisemita röpcédulák terjesztése miatt. — A holland bíróságok szigorú ítéletei az antisemita bűncselekményekkel szemben, az igazságügyi miniszter határozott fellépésre vezet helő vissza.

Több mint 6000 orvos igazolja a Togat kiváló fajtalamo-állapítót és gyógyító hatását, csuszos közhívnység és idegfájádmak-nál. Hűvöses betegségeknek is régóta bevált-tak a Togat tabletták. A hatás közvetlenül mutatkozik. A Togat teljesen ártalmatlan és nem fejt ki káros hatást sem a gyomorra, sem a vesékre vagy más szervekre.

»DIANA« sósborszesz — vattára csepeptve fogfájás ellen.

Célnazokniit, halszorosan erősítve: 4 pár Le: 100— Gross Ferencz harisnya gyárában, Brassó Kapu u. 38.

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb találkozásihelye Bucurestiben

KATZ orv. restaurant

BUCURESTI, Str. Carol 32. I. em.

Alapítatott 1823 évben. Alapítatott 1823 évben.

Részvénnytőke Lei 192.000.000

BARCELONA 1929 LEGMAGASABB KITÜNTETÉS: DISZOKLEVÉL.

Brassói posztó- és divatárugyarak SCHERG VILMOS és Társai R. T.

Ajánlja mérsékelt árak mellett elsőrangú gyártmányait ur- és női divatszövegetekben, melyek legfinomabb és kifogástalan kivitelük folytán vetekednek minden tekintetben a külföld legjobb gyártmányaival.

Gyári lerakatok: BRASSO: Főter. KOLOZSVAR: Calea Regele Ferdinand 24 sz. TEMESVÁR: Str. Alba Iulia. GALATI: Str. Domnescã 1.

Kuriózumok

Öngyásága felfedezi Amerikát

Öngyásága, aki másodikban is felfedezte Amerikát és Amerikán keresztül a zsidó-ágot, természetesen német emigráns. A horvátországi uralma elől menekült az új világba, mert Hitler eleposan kiűztotta a szlovákországi szülő vidékéről, hogy nincs és nem lehet asszimiláció és, hogy Öngyásága zsidó akkor is, ha milliószor is szeretne kiscic-lent faji származása alól. Az emigráció után akarták azt hihette, hogy öngyásága kibérán dult végre a german teuton világából és ráébredt önmagára, ráébredt zsidóságra. Külö-nösen kedvő volt számarra az új világ atmoszférája főként pedig New York, ahol lépten nyomon olyan zsidó családokra bukkant, amelyek miatt nem kell szegyenkezve félrehajtania fejét és bátran felsíthatni gerincét. Mert New Yorkban, elentelében a Harmadik Birodalommal, a rádió híds műsorokat is tart, híds és héber felirások vannak a hirdetés szlopokon, színház, újság hirdelt a zsidó kultúrát. Az uccaserkon zsidó forgalmi rendőrök vannak, a taxiba híds híds beszél a sofőr. Öngyáságot mindze a valóság nem fogta meg, idegentül forgott az új világban és Am-erikából nem tudott többet, mint hogy ujra szabad a sör és a whisky.

Egy napon úgy látott, hogy Öngyásága mégis észre vesz valamit New York zsidó éle-téből. A földalatti épen egy kedélyes zsura indult, amicon meghökkenve vette észre, hogy szembé vele egy férfi ül, kezébe újság és az utáng különös formájú buklett van nyomva. Öngyásága közelebb halott és dőb-benté meg nagyobb lett. Az újság héber buklett volt nyomva. — Képzelle csak — mondta a szökehajó emigráns hölgy a zsuron a szomszédjának — képzelle csak, a föld alattin találokotam embereket, akik héber újságokat olvasnak, egyáltalán nem zsebröz-zák magukat és ami a legkülönösebb néhány közülük egészen tisztességesen néz ki... —

Igy szólt Öngyásága és a szomszédja, aki szintén emigráns volt csodálkozva csóváltta fejét. A csodálkozó azonban hamar nem a héber buklettnek szólt, mert így felelt: — Valóban különös, néhány közülük egészen tisztességesen néz ki... — Nem csoda, hogy ez a német zsidó nemzedék pusztulása lett helve... —

Öldözve, mint a vad...

Megérdemelte ez a nemzedék a pusztu-lást, ha még olyan véres eseményről, am-lyenről a „Manchester Guardian” informál — sem vesz tudomást, ha nem dőbben magára és még mindég a germán szellemet sóvárogja, még mindég szegyenkezve súl le személt a „zsidó” szó elől. Ime mit ír az angol sajtó egyik legúj informálható orgánuma.

»Egy őszhju zsidó kereskedő felesége belegen felszik az ágyban. Már-már halálán van. A ház körül vad néci hordák gyülekez-

nek és telemelt ökökkel fenyegetik az öreg házaspárt. Az öreg zsidó, aki már évtizedek óta a helységben él, megjelenik az ajtóban és csendre kéri a hordár. — „Feleségen ha látan van — mondja reszkető hangon az öreg — ne bántsanak bennünket, nem vétettünk mi senmit magunknak». — A helyieket azonban, hogy az öreg elérte volna célját, hogy sikerült volna megháldani a felizzott kedélye ket, olyan vái sz megy feleje, amely végleg kijön az új világból. Egy kő repül felé, homlokát találja és egy keresztény, vöröz csik folyik végig az öreg zsidó arcán.

Az öreg asszony meghalt. Csendes temet-és. Sírhelye csak kilopják telemét a temetőbe. Az öreg is menekül. Mindent hátrahagy csak egy kis buklett két hídára és kezébe veszi buklett... Néhik százai kiscicik öröm ujjonaga az öreg sziltok és kövek kísé-résében a város haldrág... Csak amott egy német szomszédasszony szeméből gördül ki néhány könnyecskeppé.

Ez mindennapi valóság, nem költemény, nem fanfázia Városhon, taluban megtörténik. Egy becsületesen érző keresztény szomszéd-asszony szeméből hígördülnek a könnyec-sepek, csak amott, távol Amerikában, a német emigráns asszony, szegvél a zsuron, hogy milyen battus, üldözött fejtestvéreikkel „verte” meg a város... —

Egy német emigráns valóság, nem költemény, nem fanfázia Városhon, taluban megtörténik. Egy becsületesen érző keresztény szomszéd-asszony szeméből hígördülnek a könnyec-sepek, csak amott, távol Amerikában, a német emigráns asszony, szegvél a zsuron, hogy milyen battus, üldözött fejtestvéreikkel „verte” meg a város... —

szemlélte, hogy mennyit nem keresett az édesapja az utóbbi három esztendőben”. A buszra ennek ugyan mér vége, de a humorba még mindig Amerika vége. Helsing-forsban felép Assy Renardi 15 éves hegedü-művész és ebből a apropóból a zsidó Am-erika heléikig ellátja magát humorral... —

Legjobb üzlet a házasság.

Sokáig azt tartották, hogy a házasság a legraszabb üzlet. A férj is szilteket hallott, leajobb esetben pedig elégtellenül morgott és a feleség is hangosan kifejezésre adott bizonyos idő mulán annak, hogy egy sohas-e minne többet férjhez. Rossz üzlet, ahol mind-kél fél csak rászülhet. Az új idős, mint min-denre erre is rácafoltak. Kiderült, hogy a házasság a legjobb üzlet — ha Európában ből és Palesztinába vándorolnak ki vele. Kizelben chalucoit étek is ezzel a felis-méssel és igen gyakran költöttek modern „próbaházasságokat”, hogy aztán a tengeren túl sziltek cresszék hitvesüket és új életet kezdjenek. A házasság tehát csak Palesztina haldrág volt jó üzlet. — Ennek a „paradicsomi” állapotnak hamarosan vége lett azonban, mert a palesztinai házasságok a körmükre néztek a balandos vért chalucoitok és maguk a feleség-cionista szervezek is odahalották, hogy az ilyen kompromittáló házasságok, amelyek nem az égbe költöttek, ne költsenek meg a földön sem, még ha az a föld Európában van is.

Egy románfilkával kevesebb lett. Azaz, hogy csak a chaluco számára. Mert az arabok, amint megszagolták, hogy üzletből van szó, a zsidókat megharudozó üzleti szellemmel szonnal akcióbá léptek. — Ha nem lehet a chalucoitak látszólagosasság költöi, ha nem szabad nekik ilyen ulon zsidó lányo-kat az országba csempészni, miért ne volra szabad nekik? — Gondolták és azonnal cselekedni kezdtek. Négy vállalkozó szellemű arab fiatalember hajóra állt és kiköltözt a európai zsidók Mekkájában — Lengyelorszá-gban. Mit akart itt a négy arab? — A rend-őrségen mindent bevallottak. Zsidó hajado-riok akerták a házasság dicöz révébe vezetni, fix összegért, fizetés lét részletben, öven-százalék a házasságkötés alkalmával, ötven-százalék a partraszálláskor. — Nem sikerült. A rendőrség lestopo-lta őket és most üres zsebekkel, utafelnak vissza Palesztinába, ha létölték bűntetteiket. A négy arab tehát álopasen ráfizelt a házassági kísértetre. — Héba még is csak rossz üzlet a házasság!

Egyesületi hírek

A carei statuquo hközseg vasárnap tartotta évi rendes tisztuló közgyűlést, amelyen a lakók im-pozáns számarú jelenléte meg. A közgyűlést dr Antal Irtán elnök nyitotta meg, majd a legnagyobb csend-ben eljutott meg a felvonó egy nagyvársági, amely-nek eredményeképpen elnök lett dr An al Irtán, al-elnök: Mózes Samu nagykereskedő, í-kolázekei elnök: dr Meland László, pénztárnok: Sarkadi Ignác. Ezen-kívül választottak egy husz tagból álló bizottságot. Az új biztör nevében dr An al Irtán közölte mag ha-táro: szavazhat a biztornak, ami a régi biztör iránt bennételen maggyúránt. A közgyűlés meg néhány epizód ügyt tárgyalta le, majd dr Antal Irtán elnök bezárt az ülést.

Tisztuló közgyűlés a Hiltorai Mirachában. Camasozsa r bszara személt estéjen tartotta meg a Hiltorai Mirachi M. Laventiké volt egyébköltöi köz-gyűlést. Eppler Jakob elnök röviden várolta a múlt év munkaperiódusát kritik szemel boacogolja a Mirachi egyes ténylegeset, majd Grünberger Ildor tartja meg a szerzett rel rálamát, megállapítja, hogy bár szerzetileg a helyes csoport sok kívánivalót hagy maga után, ami főleg a város diacentrius fak-vésének tulajdonítható, de végeredményben a csoport értékes és eredményes munkát végzett. Ezekután Zev Vizeel tartja meg pénzügyi referenciáját. Majd kez-dől vázi a vita, melyen többek közt felszólltak Rubin Sándor, Grünberger Eliezer, Pfeffermann N. Siera Mihály írtog a Tóra Vasvods alap foilsóságát hangsúlyozza. Siera Jizsef felszólalásában még szor-vakban élvölki Vizeel Zevot elégtelennek alkalmból, amely után a közgyűlés megadja a régi vezetőségnek a felmentési és nagy lelkesedéssel a következő tisztikari választja meg: Elnök: Eppler Jakob. Újgy-elnök: Grünberger Ildor. Titár: Grünberger Eliezer. T. v. pénztár: Siera Jzsef. Tóra Vasvoda biztos: Siera Mihály. Ellenörök: K. ulchi Ernő és Tezler Ildor. Kultur és sajtóreferens: Grünberger Eliezer. Fegyelmí biz. elnök: Rubin Sándor. K rea Kolometh biz. elnök: Zev Vizeel. Sétel biztos: Abrahamson Oyula. Valasztási lakok: Weinberger Hersch, Fried Ignác, Grünberger Simi, Rubin Jenő, Weiss G. zér, Pfeffermann N, Peri Salemon.

Tudományosan igazolt és megítélte SZT. László feltalálója

